

Inhaltsverzeichnis.

	Seite
Vorwort	V
Quellen	XII
Abkürzungen	XX
I. Teil. (Einleitung.) Die Stellung der deutschen und der anderen fremden Elemente im obersorbischen Wortschatz.	
1. Das Čechische als Vermittler (<i>Wörterverzeichnis</i>) . . .	XXII
2. Beziehungen zu anderen slav. Sprachen	XXV
3. Wörter romanischen Ursprungs	XXV
Die deutschen Lehnwörter (4—12).	
4. Zeitliche Schichtung; (<i>Verzeichnis</i> jüngster Entlehnungen)	XXVI
5. Dialektische Zugehörigkeit	XXIX
6. Personennamen, Familiennamen, Ortsnamen und Völker- namen	XXX
7. Fremdwörter (<i>Wörterverzeichnis</i>)	XXX
8. Bedeutungskreise	XXXI
9. Die Kirche als Vermittlerin	XXXIV
10. Das Volkslied	XXXV
11. Grammatische Kategorien	XXXV
12. Allgemeine Bedeutung des Deutschen für den os. Wort- schatz.	XXXVI
II. Teil. Lautlehre der Lehnwörter.	
1. Abteilung. Die Konsonanten.	
I. Kapitel. Die labialen und dentalen Explosivae.	
. 1. Os. <i>p, t</i> = nhd. Reibelaute.	
Os. <i>p</i> = gemeinhd. <i>pf</i> oder <i>f</i> (§ 1)	1
Os. <i>p</i> = ostmd. <i>p</i> (§ 2)	2
Os. <i>t</i> = nhd. <i>z</i> , mhd. <i>t</i> (§ 3)	2
Os. <i>t</i> = nhd. mhd. <i>z, s</i> (§ 4)	3
2. Os. <i>p, b, t, d</i> = nhd. Verschlusslaute (§ 5)	3
Os. <i>p</i> (§§ 6—7)	3
Os. <i>b</i> (§§ 8—9)	4
Os. <i>t</i> (§§ 10—11)	5
Os. <i>d</i> (§§ 12—13)	7
3. Neues os. <i>d</i> (§ 14)	8
4. Os. <i>b</i> = d. Reibelaute.	
Im Inlaut (§ 15)	8
Im Anlaut (§ 16)	9

II. Kapitel. Die labialen Spiranten.

1. Os. *f*.

Allgemeines (§ 17)	11
Germ. <i>f</i> (§ 18)	11
Germ. <i>p</i> (§ 19)	12

2. Os. *w*.

A. Die Spirans.

D. <i>w</i> (§ 20)	12
Altes <i>f</i> (§ 21)	13
Anlautendes d. <i>h</i> (§ 22).	13
Sekd. os. <i>w</i> im Inlaut (§ 23)	13
D. <i>l</i> (§ 24)	14

B. Das vokalische *w* (§ 25) 14

III. Kapitel. Die Gutturale.

1. Die gutturalen Verschlußlaute (§ 26) 14

A. Os. *kh*, *k*, *k^o*.

Mhd <i>k</i> (§ 27—30)	15
Os. heterosyllabische <i>sk</i> , <i>šk</i> , <i>ks</i> (§ 31)	17
Älteres d. <i>g</i> im Anlaut (§ 32)	17
Älteres d. <i>g</i> im Auslaut (§ 33)	18
D. <i>ch</i> (§ 34)	18

B. Os. *g* = d. *g* (§ 35) 192. Os. *h*.A. D. *h* (§ 36) 19B. Der Wandel von *g* zu *h* (§ 37) 20D. *g* im Anlaut vor Vokalen (§ 38) 20D. *g* im Anlaut vor Konsonanten (§ 39) 20

D. gutturaler Verschlußlaut im Anlaut bleibt unvertreten. Apokopierung von Anfangssilben (§ 40). 20

Intervokalisches d. *g* (§ 41) 22

C. Diverse.

Schwund eines os. *h* nach Konsonanten (§ 42) 22D. *w* im Anlaut (§ 43) 23Nebeneinander von *h*:*j* im Anlaut (§ 44) 233. Os. *ch*.D. *ch* (§ 45) 23Os. *-ich* = d. *-ig* (§ 46) 23D. *g* (§ 47) 23D. *k* (§ 48) 24D. *f* (§ 49) 244. Os. *j* (§ 50). 24D. *j* (§ 51) 25D. *h* (§ 52) 25Os. heterosyllabische *ej*, *aj*, *ij*, *oj* (§ 53) 25Os. *-ij*, *-ija* im Auslaut = altes d. *-ich*, *-ig* (§ 54) 25

IV. Kapitel. Die lingualen Spiranten und Affrikaten.

1. Os. <i>s</i> und seine Verbindungen.	
D. <i>s</i> (§ 55)	26
D. <i>st</i> im Inlaut und Auslaut (§ 56)	27
D. <i>st</i> und <i>sp</i> im Anlaut (§ 57)	27
Altes <i>sk</i> , nhd. <i>sch</i> (§ 58)	27
2. Os. <i>z</i> = stimmhaftes d. <i>s</i> (§ 59)	27
3. Os. <i>š</i> und seine Verbindungen.	
D. <i>sch</i> (§ 60)	27
D. <i>s</i> (§ 61)	28
D. <i>st</i> , <i>sp</i> im Inlaut und Auslaut (§ 62)	28
Os. <i>šk</i> im Anlaut = d. <i>sk</i> (§ 63)	29
Os. <i>š</i> im Anlaut vor <i>t</i> , <i>p</i> , <i>l</i> , <i>m</i> , <i>n</i> , <i>w</i> , = d. <i>š</i> (§ 64)	29
Nebeneinander von <i>š</i> : <i>s</i> im Anl. vor <i>t</i> , <i>p</i> , <i>l</i> , <i>n</i> , <i>w</i> (§ 65)	29
4. Os. <i>ž</i> .	
Altes d. <i>s</i> (§ 66)	30
D. <i>ž</i> , <i>sch</i> (§ 67)	31
5. Os. <i>c</i> = d. <i>ts</i> (§ 68)	31
6. Os. <i>č</i> , <i>ć</i> (§ 69)	32
D. <i>tsch</i> (§ 70)	32
D. <i>ts</i> (§ 71)	32
D. <i>sch</i> , <i>s</i> (§ 72)	32
D. <i>t</i> (§ 73)	33
7. Os. <i>dž</i> (§ 74)	34

V. Kapitel. Die Sonorlaute.

1. Die Liquidae.	
Os. <i>r</i> = d. <i>r</i> vor <i>a</i> , <i>o</i> , <i>ó</i> , <i>u</i> und Konsonanten (§ 75)	34
Os. <i>r</i> = d. <i>r</i> vor <i>i</i> , <i>e</i> , <i>ě</i> (§ 76)	34
Os. <i>r</i> = d. <i>r</i> vor <i>y</i> (§ 77)	35
Palatalisierung des d. <i>r</i> (§ 78)	35
Sekundäres <i>r</i> (§ 79)	35
Schwund eines <i>r</i> (§ 80)	35
Os. <i>ř</i> = d. <i>l</i> (§ 81)	36
Os. <i>l</i> = d. <i>l</i> vor <i>a</i> , <i>u</i> , <i>ó</i> , <i>o</i> , vor Kons., und im Ausl. (§ 82)	37
Os. <i>l</i> = d. <i>l</i> vor <i>e</i> und <i>i</i> (§ 83)	38
Umstellung von <i>r</i> und <i>l</i> (§ 84)	38
Wechsel von <i>r</i> und <i>l</i> , <i>ř</i> (§ 85)	39
2. Die Nasale.	
Os. <i>m</i> = d. <i>m</i> vor <i>a</i> , <i>o</i> , <i>ó</i> , <i>u</i> , <i>y</i> und Kons. (§ 86)	39
Os. <i>m</i> = d. <i>m</i> vor <i>i</i> , <i>e</i> , <i>ě</i> (§ 87)	39
Os. <i>n</i> = d. <i>n</i> (§ 88)	39
Nasaleinschub (§ 89)	40

VI. Kapitel. Beseitigung vokalischen Anlauts (§ 90) . . .	40
2. Abteilung. Die Vokale der starktonigen Silben.	
VII. Kapitel. Os. <i>a</i> und dessen Diphthonge.	
1. Os. <i>a</i> .	
A. D. nicht vom Umlaut betroffenes <i>a</i> .	
D. <i>a</i> in der Stellung der ostmd. Verdampfung	
(§ 91)	41
Dsgl., jüngere Schicht (§ 92)	42
Außerhalb der Stellung der ostmd. Verdampfung	
(§ 93)	44
Langes d. <i>a</i> (§ 94)	44
B. D. <i>e</i> -Laute und der Umlautung ausgesetztes <i>a</i> .	
Mhd. <i>ē</i> (§ 95)	45
Alte d. <i>e</i> -Laute verschiedenen Ursprungs (§ 96) .	45
Sekundäre d. <i>e</i> -Laute (§ 97).	45
Substitution d. <i>e</i> -Laute durch os. <i>a</i> (§ 98) . .	46
C. Nhd. <i>ai</i> (§ 99)	47
D. Wandel von <i>a^u</i> (<i>aī</i> , <i>aw</i>) > <i>a</i> (§ 100)	47
2. Os. <i>aj</i> .	
Mhd. <i>ī</i> (§ 101)	47
Mhd. <i>ei</i> (§ 102)	47
Mhd. <i>iu</i> , nhd. <i>eu</i> (§ 103)	48
Mhd. <i>ēge</i> , <i>ege</i> , <i>āge</i> (§ 104)	48
D. <i>ai</i> (§ 105)	48
3. Os. <i>aw</i> .	
Mhd. <i>ū</i> (§ 106)	48
Mhd. <i>ou</i> (§ 107).	49
Ostmd. <i>au</i> (§ 108).	49
VIII. Kapitel. Die <i>e</i> -Laute.	
Die Schreibungen (§ 109)	49
Mhd. <i>ei</i> = os. <i>ēj</i> , <i>ē</i> (§ 110)	49
Mhd. <i>ei</i> = os. <i>e</i> (§ 111)	50
Mhd. <i>ī</i> (§ 112)	50
Mhd. <i>ē</i> (§ 113)	51
Mhd. <i>e</i> (§ 114)	51
D. <i>e</i> -Laute verschiedenen Ursprungs (§ 115) . . .	52
D. <i>ē</i> (§ 116)	53
Mhd. <i>öu</i> , nhd. <i>oj</i> (§ 117).	53
Os. Wandel von <i>a</i> > <i>e</i> (§ 118)	53
Mhd. <i>i</i> , <i>ie</i> , <i>ū</i> (§ 119)	55
IX. Kapitel. Os. <i>y</i> und <i>i</i> .	
Ihr Verhältnis bei der Wiedergabe d. Laute (§ 120).	57
Mhd. <i>i</i> (§ 121)	58
Mhd. <i>ie</i> (§ 122)	59

Mhd. <i>ü</i> (§ 123)	59
Mhd. <i>ī</i> (§ 124)	59
Mhd. <i>ei</i> (§ 125)	60
Mhd. <i>oe</i> = os. <i>i</i> , <i>ē</i> (§ 126)	60
Nebeneinander von <i>y</i> und <i>e</i> -Lauten (§ 127) . . .	60
Nebeneinander von <i>i</i> und <i>e</i> -Lauten (§ 128) . . .	62
Os. <i>y</i> , <i>i</i> = d. <i>u</i> (§ 129)	62

X. Kapitel. *U*, *ó*, *o* und dessen Diphthonge.

1. *U*, *ó*, *o*.

D. <i>u</i> (§ 130)	63
D. <i>o</i> (§ 131)	64
Auf Umlaut beruhendes d. <i>ü</i> , <i>i</i> (§ 132)	66
Ursprüngliches d. <i>i</i> (§ 133)	66
Mhd. <i>ī</i> in der Stellung nach <i>w</i> (§ 134)	67
D. <i>ö</i> (§ 135)	68
Mhd. <i>ū</i> (§ 136)	68
Mhd. <i>uo</i> (§ 137)	69
Mhd. <i>ou</i> (§ 138)	70
Mhd. <i>iu</i> (§ 139)	70
D. <i>a</i> ; ältere Schicht (§ 140)	71
D. <i>a</i> ; ostmd. Verdampfung (§ 141)	72
D. <i>e</i> -Laute (§ 142)	74

2. Die *o*-Diphthonge.

Os. <i>oj</i> = mhd. <i>iu</i> (§ 143)	76
Os. <i>ow</i> = d. <i>ō</i> (§ 144)	76

XI. Kapitel. Vorwegnahme eines palatalen Elements (§ 145) 76

3. Abteilung. Die Vokale der Nebensilben und die os. Suffixe.

XII. Kapitel.

Der Akzent der Lehnwörter (§ 146)	77
Os. <i>a</i> (§ 147)	77
Os. <i>e</i> (§ 148)	78
Os. <i>i</i> (§ 149)	78
Os. <i>y</i> (§ 150)	79
Os. <i>u</i> (§ 151)	80
Os. <i>o</i> (§ 152)	81
D. <i>-er</i> (§ 153)	82
D. <i>-el</i> (§ 154)	84
Os. <i>r</i> , <i>l</i> , <i>n</i> (§ 155)	85

III. Teil. Wörterbuch der Lehnwörter 87

Anhang: Unklare Wörter 297

Niedersorbischer Index 307